

revitalizace náměstí míru v tišnově

autorská zpráva - textová část návrhu

b/ obsah

a/ titulní list

b/ obsah

c/ anotace pro účely další prezentace soutěže

d/ průvodní zpráva

e/ doplňující informace a technické specifikace návrhu

f/ bilanční tabulka a propočet nákladů

g/ seznam grafických příloh, zmenšeniny soutěžních panelů A3

c/ anotace pro účely další prezentace soutěže

náměstí míru je srdcem tišnova a pro budoucí zkvalitnění života ve městě je územím klíčovým. bylo by chybou nevyužít jeho společenský potenciál a ponechat stav, kdy je víceméně neorganizovanou, dopravně zatíženou plochou. zásadní je doplnit blokovou zástavbu, oživit prostor situováním nových objektů pro obchod, služby a bydlení, upřednostnit pěší uživatele a prostor zpříjemnit kvalitním detailem i pobytovými prvky.

d/ průvodní zpráva

zásady řešení v širších souvislostech

stav - řešené území se nachází v historickém jádru tišnova, kolem náměstí, které urbanisticky sahá do 13. století, kdy se ve vazbě na tento prostor formovalo malé městečko. místo pohledově ovládá vyvýšená dominanta původně gotického farního kostela sv. václava s věží. dominantami náměstí jsou radnice ve stylu pozdního historismu a klasicistní kamenná kašna. značná část dopravních vazeb v severozápadní části zástavby města je v současné době realizována přes náměstí míru a vytváří z něj dopravně zatížený prostor.

územní plán – ulicí riegrovou a kukýrna prochází silnice III. třídy, tato silnice je přeložena do trasy, která probíhá severně zástavby města a je zapojena do silnice II. třídy č. 377 směr železná. náměstí je vymezeno jako významná plocha veřejného prostranství, spojená pěší trasou s vlakovým a autobusovým nádražím.

základní koncepce řešení - z širších vztahů řešeného území vyplývá skutečnost, že náměstí je pro budoucí zkvalitnění centra města územím klíčovým. bylo by chybou tento potenciál nevyužít.

stručné objasnění základních principů navrhovaného řešení

architektonicko-urbanistická koncepce

je navrženo

nultá etapa

upravit stávající stavby, které nejvíce prostor degradují (odstranit nepatřičné stavební úpravy a nevhodné reklamy z objektů pod kostelem),

upravit a odstranit druhově nevhodnou zeleň na svahu před objekty pod kostelem,

prověřit stavební stav inženýrských sítí a dle závěrů zajistit přeložky,

realizovat objekt halových garáží v ulici riegrově (podmiňuje omezení kapacity parkování na náměstí)

první etapa

zrušit zapojení ulice bezručovy do náměstí a ulici ukončit u pošty,

přeložit místní komunikaci vedenou přes náměstí více na západ, blíže k fasádám domů a uvolnit střed náměstí kolem kašny, realizovat parkoviště ve vazbě na tuto komunikaci,

vytvořit dominantní plochu, z níž vyrůstá radnice (dopravní obsluhu omezit na cílovou dopravu na zvláštní povolení a omezit zde parkování),

svahy na východním a severovýchodním okraji náměstí řešit schodišti a stupni tak, aby byla do náměstí co nejvíce zapojena zástavba za nimi,

zrekonstruovat provozovny v objektu pod kostelem, případně je doplnit o obchodní a kulturně společenské aktivity s přímou vazbou na hlavní náměstí,

rozšířit schodiště ke kostelu a tím je společensky povýšit, na cestě ke kostelu obnovit původní kříž, stávající vodní prvek (kašnu) respektovat a doplnit o pítko v severozápadní části náměstí.

druhá etapa

doplnit blok zástavby u radnice na místě zbořených objektů, původně vymežujících komenského náměstí za novobarokním sloupem panny marie. v přízemí situovat obchodní jednotky, krytou tržnici a veřejné wc, v patře, případně v podkroví ve sklonité střeše situovat kancelářské prostory a byty. podzemní podlaží s nájedem z ulice brněnské, sahající i mimo objekt, využít pro parkovací garáže.

třetí etapa

doplnit zástavbu na náměstí v jeho severozápadní části - stávající objekt na parcele p.č. 82/1 zvýšit o jedno patro a navázat na něj s výstavbou na parcele p.č. 2763 ve stávající stavební čáře a výškové hladině 2np,

náměstí ukončit objektem, který má stavební čáru vysunutou 1,5m směrem do náměstí a pokračuje podloubím o šířce 4m. výška objektu je navržena 3np + podkroví, v přízemí jsou navrženy obchodní jednotky a služby, v patrech a podkroví byty. podzemní podlaží s nájedem z ulice dvořáčkovy, sahající i mimo objekt, využít pro garáže,

na parcele p.č. 7 ve vazbě na sousední objekt v ulici dvořáčkově realizovat dvoupodlažní dostavbu,

čtvrtá, výhledová etapa (navržena nad rámec zadání, řešení může fungovat i bez této etapy)

odstranit objekty pod kostelem a objekty v ulici brněnské pod radnicí a nahradit je objekty novými

dopravní řešení

komunikace a doprava v klidu - principem je snížení dopravní zátěže na hlavním náměstí. proto je zmenšena šířka vozovky přes náměstí na 6,0 m a poloha této vozovky je upravena tak, že je vedena ve vzdálenosti cca 9 – 9,5m od fasád domů na západní straně náměstí. na ni navazují kolmá parkovací stání navržena v počtu 16 nad hotelem květnice a 35 v severní části náměstí, doplněná o podélná stání vyhrazená pro radnici mezi radnicí a poštou (9 míst), celkem 60 stání. obousměrná ulice bezručova je ukončena u pošty a na náměstí

pokračuje pouze jako pěší trasa. obousměrná severní část ulice radniční šířky 4m je omezena na cílovou dopravu na zvláštní povolení a komunikace je posunuta východněji směrem k zástavbě u kostela. ulice kostelní beze změny, jižní část ulice radniční beze změny. příjezd k radnici je umožněn v rámci centrální dlážděné plochy, parkování před radnicí - 4 místa a výstup a na západním okraji centrální plochy 5 míst. další parkovací místa jsou navržena v ulici ráboňově (10 míst) a pod nově navrhovanými objekty (32 míst, ve čtvrté etapě případně dalších cca 26 míst). deficit parkovacích míst bude vyrovnán také výstavbou halových garáží v ulici riegrově.

veřejná hromadná doprava – trasy několika autobusových linek vedou v současné době přes náměstí, kde je i zastávka ve směru k nádraží. dle zadání se zastávka veřejné hromadné dopravy v prostoru náměstí ruší a bude přemístěna na ulici riegrovu, proto je navrženo část linek vhd vést po ulici dvořáčkově, jednosměrně ve směru k nádraží. konstatujeme ale, že náměstí by mělo být veřejnou hromadnou dopravou spojeno s nádražím v obou směrech (viz generel dopravy města tišnova z roku 2016) a variantně (vzhledem k zadání) navrhuje na náměstí situovat obousměrnou zastávku nad křižovatkou s ulicí ráboňovou, viz kapitola e/ textové části návrhu.

pěší a cyklistické trasy - návštěvníci města, kteří přicestují na vlakové nebo autobusové nádraží mohou na náměstí do centra města dojít pěšky, je to poměrně blízko a mohou se orientovat dominantami věží radnice i kostela. oblíbená je pěší trasa, vedená vnitroblokem při ulici brněnské. dále je pěší provoz do centra posílen návrhem nových pěších propojení (viz širší vztahy). na náměstí je pak návrhem pěší provoz významně upřednostněn a řešení je bezbariérové. pro cyklistický provoz není třeba vymezovat samostatné cyklopruhy či cyklostezky.

zdůvodnění zvoleného architektonicko-urbanistického řešení

zdůvodnění architektonicko-urbanistické koncepce a dopravního řešení

cílem je podpořit stávající hodnoty, zejména kompozičně významné objekty. vytvořit dominantní plochu, z níž vyrůstá kašna a radnice (proto je dopravní obsluha k radnici omezena na cílovou dopravu na zvláštní povolení a před radnicí situováno minimum parkovacích míst). svahy na východním a severovýchodním okraji náměstí je navrženo řešit schodišti a stupni tak, aby byla do náměstí co nejvíce zapojena zástavba za nimi. schodiště ke kostelu je navrženo rozšířit tak, aby se stalo jednou z pohledových dominant, význam cesty ke kostelu je zdůrazněn obnovou původního kříže.

dále je cílem podpořit kompaktnost prostoru, doplnit tedy blok zástavby u radnice a také v severní části náměstí na místě zbořených objektů. důvodem je pohledová neukončenost náměstí míru u radnice (dostavěné nevhodně jako solitér) i chybějící vymezení komenského náměstí za novobaročním sloupem panny marie. pro oživení náměstí je navrženo objekty využít v přízemí pro obchodní jednotky případně krytou tržnici u radnice, v patrech a v podkroví lze situovat kancelářské prostory a byty. podzemní podlaží, sahající i mimo objekty, je navrženo využít pro parkovací garáže a tím snížit potřebu parkovacích míst na náměstí.

urbanistické a architektonické zásady návrhu - hmotově by byla dostavba náměstí řešena jednoduchými objemy staveb, jejichž tvarosloví vychází z tradičních staveb v daném území (sklonité střechy), s využitím původních i novodobých materiálů. nové stavby by tak podtrhly historický ráz centra města. celý prostor náměstí je řešen jako bezbariérový, komunikace a chodníky jsou navrženy s vymezením obrubníky v úrovni dlažby.

stručné objasnění adaptability na klimatické poměry v souladu se Strategickým plánem rozvoje města Tišnov a řešením zelenomodré infrastruktury

zeleň - stromořadí v ulicích tvoří zelenou kostru města a v organismu města mají důležitou funkci biologickou a hygienickou. současné malokorunné kultivary javorů jsou problematické z hlediska nízké podchodné výšky a nemožnosti jejich vyvětvení a zároveň z důvodu malého objemu koruny je jejich mikroklimatická funkce relativně malá. návrh na revitalizaci náměstí míru v tišnově vyhodnotil stávající výsadbu javorů a mobilní zeleň jako nevyhovující a řeší její náhradu po obvodu daného prostoru + v prostoru teras. v severní a západní části náměstí jsou tedy navržena stromořadí klasických alejových stromů – javoru (*acer campestre* 'elsrijk').

v posledních letech je zaznamenáno značné sucho (jak vodní zdroje, tak vodní toky), nutností se stává retence srážkových vod v území. návrh na revitalizaci náměstí míru v tišnově reaguje na tento stav formou řešení centrální plochy na náměstí před radnicí, dlažba umožňuje vsakování dešťové vody a její doplnění designovými kovovými odvodňovacími žlaby zajišťuje odtok přebytečné vody do území, kde bude retenována a vsakována. zároveň bude možné vodu z retenčních nádob využívat pro nové výsadby a také závlaku ve farské zahradě. liniový prvek žlabů je uplatněn i výtvarně. dlažby viz kapitola výčet a popis použitých povrchových materiálů.

ochrana životního prostředí – cílem návrhu je omezení dopravy a s ní spojených exhalací v celém prostoru náměstí. k tomu by více přispělo racionální řešení veřejné hromadné dopravy se zastávkami pokud možno na náměstí, v blízkosti staveb veřejné občanské vybavenosti. pro starší a méně pohyblivé občany by pak nebylo nutností použít vždy osobní automobil.

informace o naplnění zadání

záměr revitalizace náměstí míru byl v zadání rozdělen do tří etap. nad rámec zadání vymezuje návrh etapu nultou, přípravnou a poté ještě etapu čtvrtou, výhledovou, realizace IV. etapy není podmínkou řešení.

dle zadání se na náměstí míru nepočítá se zastávkou hromadné dopravy. po zvážení situace počítá návrh s variantou, že zde bude nad ústím ulice ráboňovy umístěna oboustranná protilehlá zastávka se snížením nivelety komunikace o 0,20m v délce cca 22,5m včetně pozvolných ramp.

výčet a popis navržených prvků

- 01, 02 – mobiliář mmcité, lavičky, křesla
- 03 – atypické pítko
- 04 – stojan na kola
- 05 – kopie původního kříže
- 06 – vlajkové stožáry
- 07 – osvětlovací tělesa
- 08 – zemní svítidla
- 09 – prostor pro restaurační předzahrádky
- 10 – prvek pro upevnění májky, vánočního stromu, nápojný bod technického vybavení pro podium
- 11 – pobytové stupně
- 12 – terasa pod radnicí, prostor pro malé trhy
- 13 – sběrače dešťové vody – kovové žlaby s antiskuzovou mřížkou
- 14 – panel informačního zařízení

mobiliář: sedací schody - v prostoru pod poštou jsou navrženy sedací betonové schody s dřevěnými segmenty. lavice a křesla - jsou využity typové lavice s opěradlem (kombinace kovové konstrukce v antracitovém provedení a dřevěných sedáků, typ laviček: mmcité miela). odpadkový koš je navržen typově a materiálově odpovídající lavicím a křeslům. pítko je navrženo v kovové konstrukci v antracitovém provedení, typ escofet carmel. stojany na kola jsou navrženy v jednoduchém tvaru v antracitovém provedení, typ stojanu mmcité lotlimit.

osvětlení: hlavní osvětlení – navržený typ lamp umožní celoplošně osvětlit náměstí a zároveň nasvětlit konkrétní objekty. konstrukce lamp nezpůsobuje světelný smog, je možno měnit intenzitu i směr osvětlení a lze je využít také pro scénické osvětlení při zvláštních příležitostech nebo nasvětlit vybraných objektů. typ lampy: kanya escofet nebo obdobné. osvětlení detailu – v prostoru zidek, schodišť, kašny, kříže a morového sloupu je navrženo drobné doplňkové osvětlení v dlažbě.

výčet a popis použitých povrchových materiálů

kámen (žula) – bude použit pro zadláždění komunikací, parkovišť a chodníků, na hlavní dopravní trase bude použita recyklovaná žulová kostka, převzatá ze současné silnice, kladená do vějíře. v místech méně intenzivního provozu na ostatních komunikacích a parkovacích stáních bude použita rovněž recyklovaná dlažba, kladená v linkách, centrální plocha náměstí bude položena ze štípané kamenné dlažby se spárou pro zásak vody), na chodníky bude použita řezaná kamenná dlažba středního formátu,

místní kámen (kamenolom lomnička) – opěrná zídka pod ulicí radniční,

beton – pobytové stupně a schodiště,

kov – zábradlí nad opěrnou zdí, zábradlí schodišť (pozinkované ploché pásy s barevnou úpravou antracit, pro zvýšení bezpečnosti možno doplnit sklem), zasakovací žlaby v centrální ploše náměstí,

dřevo – pobytové stupně, použito je i pro plochu podia a sedací plochy laviček, stánky pro trhy a občerstvení.

popis sadových a zahradních úprav v území

veřejná zeleň bude koncentrována podobně jako dnes na území mezi náměstím a kostelem. stávající dřeviny a keřové podrosty na náměstí budou nahrazeny novou výsadbou a to kolem fasád objektů na západní a východní straně náměstí a dále na sedacích stupních pod poštou. stromořadí budou tvořit vysoko vyvětvené alejové výpěstky javorů (acer campestre 'elsrijk' nebo podobného kultivaru s užší kuželovitou korunou), rastr pod poštou bude tvořen platany (patanus x acerifolia).

e/ doplňující informace a technické specifikace návrhu

varianta dopravního řešení – variantně (na rozdíl od zadání) navrhujeme na náměstí situovat obousměrnou zastávku nad křižovatkou s ulicí ráboňovou a to na úkor 8 navržených parkovacích stání u pošty. vozovka komunikace, vedené náměstím, by byla od ráboňovy po riegrovu v obrubnicích snížena o 10 cm a v úseku protisměrných zastávek snížena na úroveň minus 20 cm v délce cca 22,5m. směrování dopravy v ulici dvořáčkově by pak bylo ponecháno v současném stavu a linky VHD by po této ulici nejezdily, vše viz příloha. v příloze je vyznačeno i možné využití suterénů navržených objektů ve druhé a třetí etapě pro podzemní garáže, (48 míst). ve čtvrté etapě případně dalších cca 36 míst.

řešení technické infrastruktury - stávající inženýrské sítě jsou návrhem řešení pokud možno respektovány, částečně kolizní jsou prostory navržených schodišť a stupňů, pod nimiž je vedení sítí problematické a bylo by vhodné je přeložit. splaškovou kanalizaci je doporučeno koordinovat s novým vedením komunikace. při výstavbě objektů ve druhé a třetí etapě budou nutné krátké přeložky inženýrských sítí s ohledem na vymezené stavební čáry objektů.

vše viz připojené schéma A4.

f/ bilanční tabulka a propočet nákladů

g/ seznam grafických příloh, zmenšeniny soutěžních panelů A3

panel 1

/ anotace

/ komplexní urbanisticko-architektonické řešení - situace (měřítko 1:400)

/ materiály a povrchy

/ zásady návrhu

/ řezopohledy (měřítko 1:400)

panel 2

/ zakres do fotografie

/ schémata: běžný provoz a parkování

vánoční trhy

živá kultura a trhy

/ etapizace se zobrazením detailů v návrhu

panel 3

/ pohled z ptačí perspektivy

/ širší vztahy (měřítko 1:2000)

/ detaily řešení, mobiliář